orkestra

SANATA EVET

276

orkestra

AYLIK MÜZİK DERGİSİ

YIL : 35, SAYI : 276, ARALIK 1996

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni : Panayot ABACI

İÇİNDEKİLER

Atatürk ve Müzik / **Cemal Reşid REY** 2

Doğu ve Batı Müziği / **ATATÜRK** 7

Yurdumuzda Konser İptalleri / **Hikmet ŞİMŞEK** 9

İlkokullarda Müzik Öğretimi ve Sorunları / **Doç. K. Bülent BİROL** 14

Eleştirmenlerinizi Seviniz / **Dr. Hamit ALACALIOĞLU** 21

Müzik Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Müziksel İşitme-Okuma-Yazma (Mioy) Dersinin Kapsamı ve Önemi / **Aytekin ALBUZ** 23

Bay Emin Güven Yaşlıçam'a Açık Yazı / **Hikmet ŞİMŞEK** 27

Gitar Eğitimi ve İki Temel Sorunu-Öğretim Programı ve Ders Kitapları / **Süleyman TARMAN** 32

Modern Viyana Okulu / **J. P. FABER (Çev. Feridun ALTUNA)** 37

Beethoven ve Arkadaşları/ **Romain ROLLAND** 44

Viyana Halk Operası / **Prof. Albert MOSER** 48

Kapak Düzeni : **Semih POROY**

müzik eğitimi bölümlerinde uygulanan müziksel işitme-okuma-yazma (mioy) dersinin kapsamı ve önemi

Aytekin ALBUZ (*)

Bilindiği gibi müzik öğretmenleri, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi bölümlerince yetiştirilmektedir. Müzik Eğitimi bölümlerinin amacı ise, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1980 tarih ve 1609 sayılı Tebliğler dergisinde şu şekilde ifade edilmiştir; "Orta dereceli okullar ile meslek okullarında müzik dersleri okutacak, müzik eğitimi çalışmalarını yürütecek ve bu alanda rehber olabilecek nitelikte öğretmeni yetiştirmek."(1).

(*) *A.A.G.S.L. MİOY Öğretmeni ve G.Ü. Fen Blm. Enst. Müzik Eğt. Blm. Doktora Öğrencisi.*

Dolayısıyla mesleki müzik eğitiminin bir kolu olan müzik öğretmenliği eğitimi, her yönden dengeli, tutarlı ve yeterli olmalıdır ki, ancak yukarıda belirtilen amaçlara ulaşılabilsin.

Kuşkusuz müzik eğitimi bölümlerinde uygulanan her dersin veriliş amacı ve içeriğine göre birtakım önemli işlevleri vardır. Ancak müzik eğitimi bölümlerinde en temel ders olarak kabul edilmesi ve üzerinde önemle durulması gereken, kulak eğitimi ve solfej yani yeni adıyla "mioy" dersidir.

Müziksel İşitme - Okuma ve Yazma dersi, uygulamalı (çalgı, koro, orkestra vs.) derslerin tümünün, teorik derslerin ise (armoni, kontrapunkt, müzik biçimleri vs.) bir çoğunun ön koşuludur. Bu alanda gecikmiş bir başarı, diğer alanlardaki eğitimin hızını kesmekte ve onlarında başarısını engellemektedir. (2)

Müziksel işitme, müzikal sesin yapısında varolan özellikleri algılama, ses kümelerini, ses yüksekliklerini , ses sürelerini ayrıntılarıyla farkedebilmedir. Müziksel işitme, bilinçli bir işitmedir. Bilinçli işitme, Rölativ ve absolut işitme olarak ikiye ayrılır. Rölativ işitme, sesleri daha önce bilinen bir sese göre kıyaslayarak tanımadır. "Absolut işitme ise; kesin işitme demektir. Kesin işitmede karşılaştırmaya gerek yoktur. Herhangi bir ses doğrudan doğruya, duyulur duyulmaz tereddütsüz bilinir. Böyle bir işitme, genellikle doğuştan mevcut olabildiği gibi, metodik çalışma sayesinde de erişilebilecek bir hünerdir. Kesin işitmeye bu şekilde ulaşmak için rölativ işitme yolundan geçmek gerekir." (3).

Müziksel işitmenin bir diğer boyutu da müziksel bellek, müziksel dikkat ve müziksel tasarımdır.

"Müziksel bellek; işitilen, okunan, söylenen, çalınan müzikleri, bıraktığı izler yoluyla akılda tutma, gerektiğinde hatırlama gücüdür.

Müziksel dikkat; zihni, sözkonusu bütün, parça ya da özellik üzerinde toplama ve yoğunlaştırma gücüdür.

Müzikel tasarım ise; müziksel bütünün tümünü, bir parçasını, bir özelliğini ya da bir öğesini ilk kez ya da yeniden canlandırma gücüdür."(4).

Buradan yola çıkarak, kuramsal ve uygulamalı olarak yürütülen "mioy" dersinin bazı önemli genel amaçları şöyle sıralanabilir:

1) Temel müzik terim ve işaretlerini kavrayabilme.

2) Temel müzik terim ve işaretlerini doğru olarak kullanabilme.

3) Solfej okuma ve deşifre yapma yeteneğini geliştirebilme.

4) Dikte etme yeteneğini geliştirebilme.

5) Müzikal düşünme yeteneğini geliştirebilme.

6) Mioy dersinde kazandığı davranışları, diğer müzik alanlarına aktarabilme.

Günlük yaşantıda okuma-yazma bilmek ne kadar önemli ise, müzik öğretmeni olacak bireylerin de iyi solfej okumaları ve nota yazısını iyi bilmeleri o denli önemlidir. Mesleki müzik eğitimi alan bireylerin nota yazısını tanıyabilmelerinin ötesinde, duyduğu, seslendirdiği, bestelediği bir eseri notaya alma becerilerini de en iyi şekilde kazanmaları gerekir. [5]

İşte yukarıda sayılan tüm bu bilgi ve becerilerin hepsinin kazandırılacağı ders, "mioy" dersidir. Üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümlerinde uygulanan "mi-

oy" dersinin önemi bu bakımdan büyüktür. Bunun için, müzik eğitimi bölümlerinin temeli sayılabilecek "mioy"dersi üzerinde özenle durulmalı ve bu derste olabilecek en yüksek başarı sağlanmaya çalışılmalıdır.

KAYNAKLAR

1) *ÖZGÜR, Ülkü., "Müziksel İşitme-Okuma Dersinin İçeriği ve Sorunları." G.Ü.G.E.F. Dergisi, Türkiye'de Müzik öğretmenliği Eğitiminin 70. Yılına Armağan, sy: 166, Ankara, 1994.*

2) *SEVGİ, Ali., "Müziksel İşitme-Okuma Eğitimi Açısından Hazırlık Sınıfının gerekliliği." G.Ü.G.E.F. Dergisi, Türkiye'de Müzik öğretmenliği Eğitiminin 70. Yılına Armağan, sy: 181, Ankara, 1994.*

3) *SAY, Ahmet., "Müzik Ansiklopedisi" Cild-1, sy:17, Ankara, 1985.*

4) *UÇAN, Ali., "Müzik Eğitimi, Temel Kavralar-İlkeler- Yaklaşımlar," Müzik Ansiklopedisi Yayınları, sy: 20, Ankara, 1994.*

5) *ÖZGÜR, Ülkü., "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Mioy Dersinde Yapılan Dikte Çalışmalarının Yeri ve Önemi, "Filarmoni Sanat Dergisi, sayı:134, sy:1, Ankara, Mayıs, 1995.*